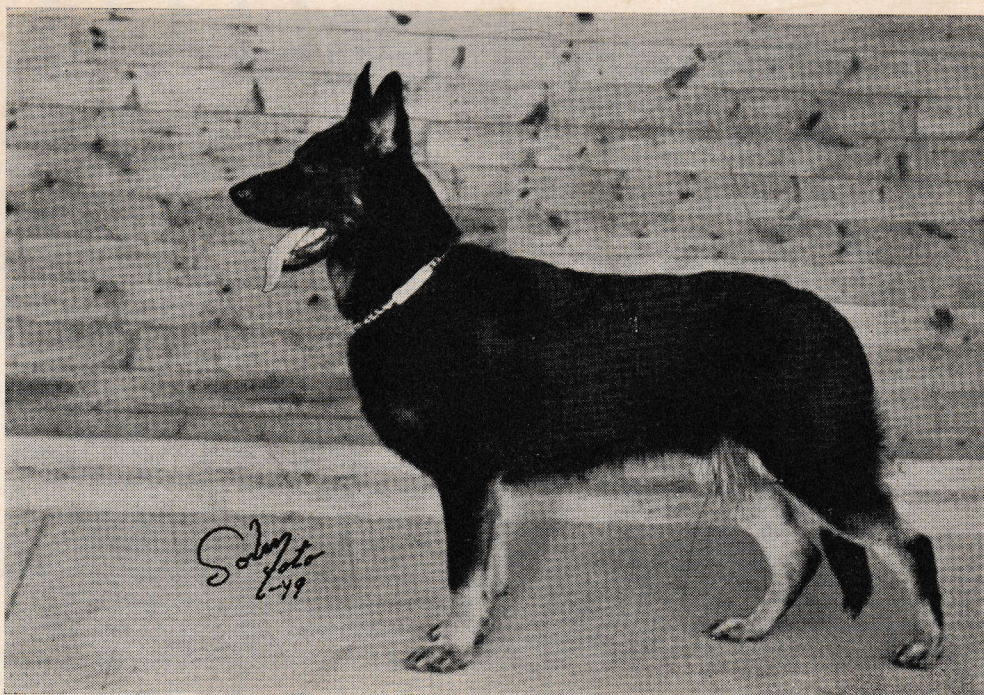

Brukskunder

BOXER COLLIE DOBERMANN RIESENSCHNAUZER ROTTWEILER SCHÄFER

SÄTERJÄNTANS REX SKK:s 5599/48 vid 8 mån. ålder. F. 29/5 1948 e Dingons Lippe
SKK:s 7341 VV SKL 1221 A u Bella vom Tredershof SZ 556510 SKK:s 393 SS.
Äg. Miss Ciedra Langman, Mexico City.

Tidskriften "BRUKSHUNDEN"

Organ för Svenska Brukshundklubben, som är associerad med Svenska Kennelklubben (SKK) och ansluten såsom specialförbund till Centralförbundet för befallsutbildning (Cfb).

Ansvarig utgivare: Kriminalöverkonst. Sigfr. Sund.

Redaktör: Kamrer Arvid Malmqvist.

Annonspriser:

1/1 sid. (200×140 mm) 100:- kr.
1/2 sid. (100×140 mm) 60:- kr.
1/4 sid. (100×70 mm) 35:- kr.
1/8 sid. (50×70 mm) 20:- kr.
1/16 sid. (25×70 mm) 10:- kr.

millimeterpris 40 öre på enkel spalt.

Centralstyrelsens kansli är öppet kl. 11—16.

Postbox: 5029, Stockholm 5.

Telefon: 67 60 15.

Postgiro: 196952.

E. Olofssons Boktryckeri AB, Stockholm 1949

Svenska Brukshundklubbens Stockholmsavdelning.

Expedition: Näckrosvägen 35 Postadr.:
Solna. Tel. 27 69 10. Postgiro 158283.

Tonnys

köttmjölskex är halva hundfödan

Ras och ålder ha avgörande betydelse för hundens kost, men i varje fall är Tonny's köttmjölskex en värdefull ingrediens. Det är en produkt av animaliska och vegetabiliska födoämnen, som ge bästa näring åt muskulatur och benbyggnad. Begär Tonny-Kexen.

A.B. TENGERS HUNDBRÖDSFABRIK LIDINGÖ

Förmå alla brukshundägare
att ingå som medlemmar
i S. B. K.!

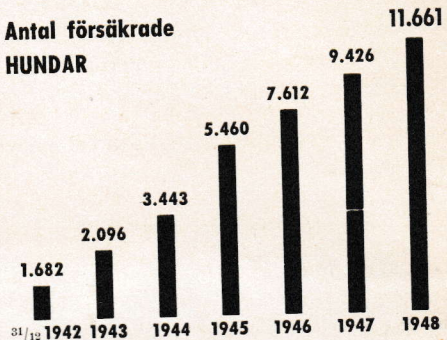
Över

11.000 hundar

äro nu försäkrade i

**SVENSKA ÖMSESIDIGA
KREATURSFÖRSÄKRINGSBOLAGET**
Riksbolag för husdjursförsäkring
Stiftat 1906

Antal försäkrade
HUNDAR

Begär upplysningar från bolagets huvudkontor i OREBERG, tel. Vänersborg 70, eller från någon av bolagets inspektörer eller ombud.

OMBUD ANTAGAS!

INNEHÅLL:

	Sida
Centralstyrelsens berättelse för år 1948 3,	10—13
Med hjulad pulka till sommarfjäll	4—5
Från våra läsare	6—7
Armécertifikat till rapporthundar	7
Räkenskapsutdrag	7
Litteraturanmälan (Hunden — vår arvedel)	9
Valpsjuka	9
Bertil Schröder †	13
Planerade officiella tävlingar och bruksprov	14—15
Från lokalavdelningarna	15

Centralstyrelsens berättelse för år 1948

Till Svenska Brukshundklubben.

Centralstyrelsen får härmed avgiva följande berättelse över klubbens verksamhet under år 1948.

1. Verksamheten i allmänhet.

Den även under år 1948 härjande valpsjukan i dess nya svårartade form jämte därav föranledda restriktioner i vad avser sammanförandet av hundar har helt naturligt medfört allvarliga störningar och avbräck i klubbens verksamhet. Anordnandet av såväl dressyrkurser som träningstävlingar har försvårats, när de ej måst helt inställas, och deltagarefrekvensen i de utställningar och bruksprov, som hållits, har blivit mindre än vad den annars kunnat vara. Då sjukdomen var särskilt framträdande under vintersäsongen måste de planerade officiella draghundtävlingarna på två undantag när inställas.

I övrigt ligger det i sakens natur att den under rådande förhållanden föreliggande smittorisken och med hundarnas vaccineringsförenade kostnader och övriga olägenheter för hundägarna i och för sig haft hämmande återverkningar.

Den vid årets början planerade utbildningsverksamheten inom lokalavdelningarna under medverkan av en konsulent i dressyr- och utbildningsfrågor har beklagligtvis ännu icke kunnat realiseras. Endast i enstaka fall, när det gällt nybildade avdelningar, har dylik med-

verkan kunnat lämnas. Möjlighet att tillgodose föreliggande behov i berörda avseende kvarstår såsom ett starkt framträdande önskemål.

Verksamheten inom de skilda lokalavdelningarna har i många fall bedrivits med energi och stor framgång trots rådande svårigheter, medan den åter i vissa fall varit påtagligt lam. I de senare fallen har den bristande livaktigheten ej sällan haft sina fullt förklarliga orsaker: förutom komplikationer till följd av valpsjukeepidemien skilda svårigheter av lokal art och saknad av tillräcklig erfarenhet. I dylika fall skulle ett kraftigare stöd från centralorganets sida än som kunnat lämnas ha varit påkallat. Om det stora intresset för brukshundsporten vittnar eljest de insatser och de personliga uppoffringar av såväl tid som pengar, som i så många fall gjorts av de enskilda medlemmarna. Den trots mindre gynnsamma förhållanden under året ökade medlemsanslutningen talar även härför.

En mätare av intresset för brukshundsporten och de till SBK hänfödda brukshundsraserna utgör även antalet hos Svenska Kennelklubben registrerade hundar, tillhörande nämnda raser. Av dessa registrerades under år 1948 följande antal (motsvarande antal för 1947, vilka dock endast omfatta 11 månader av året, äro angivna inom parentes): Boxer 346 (263), collie 1.288 (1.016), dobermannpin-

(Forts. sida 10)

Med hjulad pulka till sommarfjäll

Egentligen var det Pålles fel. För han hade fått en idé. Han skulle köra hundspann och pulka. På sommaren. Bland fåbodarna i Dalarna. Och hade räknat ut, att man kunde sätta hjul under pulkan, som man gör med en kanot vars rätta hemvist är vattnet. Och så långt var det rätt. Sedan frågade han signaturen. Och därmed började hans bekymmer. För jag är inte särskilt förtjust i kullor. Har liksom mera dragning åt de än mäktigare kuperade fjällarna. Så vi singlar slant. Det blev fjällen. Och så satte vi igång att konstruera, prova och packa.

Och när vi åkte iväg, omstrålade av anhörigas avundsamma och kanske en aning skeptiska leenden, var vi två, hundarna tre och dom monterbara hjulen fyra. Och så pulkan förstås och i den allt vad till livets nödort hör under 14 dagar, inkluderande hopfällbar bostad, sovsäckar, konserverade hästhjärtan och havregryn till hundarna, lite tuggbart till oss själva och diverse mer eller mindre användbara saker dessutom. Här skulle levas friskluftsliv.

Målet var Borga- och Marsfjällen. Och planen var det nog egentligen inget fel på, men vidriga omständigheter gjorde att det hela blev en smula annorlunda, än vi tänkt oss. Och att kalla några av de arbetsammaste dagarna i vårt liv för "semester" kanske många skulle finna en smula oöverlagt. Vi klaga dock ej. Starten, sedan vi lämnat tåg och buss bakom oss, gick i varje fall som den skulle, d.v.s. bra. Vädret var som det brukar, d.v.s. regn och så pass mycket solsken att kläderna hann torka till nästa skur. I annat fall fick vi elda brasor. Vi vill i detta sammanhang inte falla till banaliteten att börja dilla om "norrlandsmyggen". Dom är välkända och omskrivna förut. Vi vill endast konstatera, att dom är betydligt överreklamerade. Atminstone i relation till "norrlandsflugan" d.v.s. inte den att åka pulka på hjul på sommaren i fjällen, utan den s.k. "bromsen". Den är obeskrivlig. Det enda under denna färd, som faktiskt överträffade våra förväntningar, var hundarna. För dom fick i sanning tillfälle nog att visa vad dom dög till — och gjorde det också. I det fallet har man inte svårt att bli lyrisk. Vi skola emellertid förskona den känslige läsaren.

Deras namn böra dock gå till historien i

sina olika variationer. Det var ledarhunden "Boy", av sin romantiska husse kallad "Sago-prinsen", eller, då vikingablodet svallade som muntrast, "Harald Påhopparen". F. ö. är det ingen hund. Det är en häst. Fast han ser ut som en schäfer. Man skulle vilja skriva en vers om'en'. Och så mellanhunden "Don", upplånad engelsk import, som efter ett par dagar var så fäst vid berättaren att han ställde sig baklänges i spannet, så fort jag gick "akteröver" och envist vägrade att ta rättning innan tågordningen var återställd. På grund av temperament och läggning kallades han i regel för "Pajasen". Hade speciellt gått in för att motionera våra skrattmuskler. Och lyckades. Och så till sist var det slitvargen "Jerry", även benämnd "Den melankoliska hunden på fjället". Ity han kunde icke bära hårt och vulgärt tilltal utan att fasaden antog en sorgens attitud, som tillfullo kompletterades av ögonens bottenlösa melankoli. Hans uppsyn förbytte mångt irriterat utbrott i ett förlösande flatskratt. Jerry är en fin hund. Och varje hund är en särdeles kamrat i fjällen. Vad vi numera mest minns och oftast talar om är förknippat med hundarna och deras uppträdande med eller utan selar och släpetyg. Dom har bara ett fel. Dom ska ha mat. Och det är långt emellan slakterierna i fjällen.

Det var faktiskt en "civiliserad" väg, uppkörd av traktorer och jeepar och lagom med träd, ris, sten och fotsdjup sand, som blev vår rullande framkomsts bane redan innan vi hunnit upp i skogen. Men vi hade gott om energi kvar, så vi gjorde släpor med hjul fram till av hela klabbet och så bar det uppåt och framåt igen. I högsta grad så småningom kom vi ock via stigar och rödade leder upp i blockterrängen på kalfjället och där tog det emot med besked. Hjulen tog emot och fastnade, axlarna fastnade, allting fastnade. När hundarna gick en kilometer, gick vi tre. Det var ett ideligt travande mellan ledarhund och släpa — fram och tillbaka, fram och tillbaka. Böja sej ner — få ränseln i nacken med en duns — lyfta loss släpan — få igång hundarna — springa fram till ledarhunden och sätta igång — och så bom, stopp. Tillbaka igen, allting tur och retur. Tala inte med oss om skytteltrafik. Efter sex timmar på en och en halv kvartmil hade vikingablodet stagnerat, poesien

Ovan: *Besvärlig framfart i snårskog.*

Bredvid: *Sugande stigning.*

förbytt i svenska språkets grövsta tillmälen över allt och alla. Tomma blickar stirrade hopplöst fram över en rösad väg, som aldrig tycktes leda till målet. — Bara uppåt och uppåt mot högre fjäll i långa sugande dyningar — mer och mer sten.

Solen gick upp kl. 02.15 och spred sitt försonande skimmer över fjäll och sjö och två släpor bakom ett klippblock — och till sist även över en sänka ner mot en jock, där tre glada, befriade hundar störtade mot vatten, vatten och två knäande, svettiga, flugbitna och svullna, f. d. vikingar dignade under ränslar, tält, sovsäckar, skaffning, kärl och tusen andra saker.

Efter ytterligare tre kilometer nådde vi stugan vid sjön Slipsiken. Och det vart morgon och det var afton och inte en fena rördes för annat än att skyffla in lite flytande föda i ansiktet — och knappt det. Så småningom hämtade vi släporna och tog oss via Klimpfjäll och Kultsjön till Saxnäs, Vilhelmina, Östersund och hem, Ljuva hem.

Det här är inte skrivet för att avskräcka eventuella efterföljare eller avsett att tjäna som ett varnande exempel. Som bekant är det de strapatsfyllda och händelserika dagarna i ens liv, som man sedan ser tillbaka på, som

trevliga och roliga minnen. De lugna och vanliga dagarna stå som tomma blad i vår historiebok. Jag vill inte ens att min berättelse ska tjäna som exempel på, hur man *inte* ska göra. För att köra pulka på hjul i sommartid är ingen dum idé alls. Pulkan är ofantligt "lastbar" och rör sig smidigt och elegant även på smala och rätt svårframkomliga vägar och stigar. Men det får vara mätta på det "kupe-rade". Så ska det vara hjul, får det nog bli kullorna nästa gång. Men det blir förvisso fjällen. Det är vi överens om. Med släpor — utan hjul. Var så säker.

Th.

Krim.-ök.

Sigfr. Sund

emottager hundar av alla slag för dres-syr och inackordering. Adress: Tiby, Börje, Uppsala. Tel. Uppsala 59079.

Från våra läsare

Till Brukshundklubben har inkommit en skrivelse rörande provningsordningarna, som har så stort allmänt intresse, att det finns anledning här publicera den i dess huvudsakliga delar.

Tolkning av provningsordningarna

Sedan man haft brukshundsarbete som hobby någon tid, finner man dels att "fackmän" (domare och instruktörer) ej alltid tolka provningsordningarna lika, dels att det finns vissa moment i provningsordningarna, som i varje fall en nybörjare som jag finner litet egendomliga. Betr. provningsordningarnas utformning torde kanske intet vara att göra f. n. Betr. tolkningen däremot anser jag att SBK skulle ta itu med ett intensivt instruktions- och informationsarbete. Varför inte en kontinuerlig spalt i Brukshunden där medlemmarna kunde få komma med frågor och varför inte också diskussionsämnen. Frågorna skulle naturligtvis klarläggas och besvaras. Parallellt härmed kan man tänka sig en systematisk genomgång av provningsordningarna, så att verkligen alla medlemmar finge klart för sig hur alla moment skulle tillämpas.

Ett moment som utföres olika är *Budföring i appellklass*. I provningsordningarna anges för Skyddshundsgrupp, nybörjare- och högre klass: "Hjälpföraren väljes av domarnas ordförande". I appellklass står emellertid intet angivet ang. detta. Detta tyder jag — och jag tror många med mig — på så sätt att föraren i appellklass har rätt att välja hjälpförare själv. Frågan tolkas olika även av A-domare.

Karaktärsprevet "skottoberördhet" skall — enl. provningsordningarna ske i anslutning till platsliggande i grupp. Så sker också veterligt alltid på tävlingsbanan. Jag funderar nu på om detta är alldeles riktigt och rättvist och det av följande skäl: 1) En hund som missar platsliggandet ges ingen chans att visa sin skottoberördhet. 2) En hund som reser sig på skottet har ju fullföljt momentet platsliggande. Detta anser jag nämligen ej avslutat förrän föraren gått fram till hunden och *kommenderat "sitt"*. I detta sammanhang vill jag dock inskjuta, att många domare inte är så nogga med detta utan anse tydligen att

har bara hunden klarat skottet får föraren gå fram och hämta hunden. *Hur* detta sker blir dock ej bedömt.

Vid utförandet (bedömandet) av de båda momenten kan man få fram många frågeställningar. Hur skall man exempelvis bedöma en hund som ligger snällt och stilla vissa minuter, men som kanske är litet ivrig och hussekär. När skottet går reser sig kanske en hunds granne. Vår hund som ej reagerat för skottet i och för sig smittas av exemplet och ger sig glatt viftande med svansen till sin husse. Denna hund skulle haft en nolla för platsliggandet men fullt för skottet, men han får säkerligen tvärtom av domarna.

Hur vore det att skilja på de båda momenten och i stället lägga in en mindre störning i platsliggandet? Som det nu är borde inte momenten ha koefficienterna a resp. b utan i stället a + b. Mot detta senare kan ju invändas att åtminstone platsliggandet borde betygsättas med andra betyg än enbart nollor och tior, men det kan man ju göra även om momenten sammanslås.

Lennart Ekström

(Trollhättans Brukshundklubb)

Den ena av de båda frågor hr Ekström berört rör gamla tvisteämnen, och det är därför av stort intresse att närmare behandla dem i tidskriften.

Vad till en början beträffar provningsformen i appellklass är hr Ekströms synpunkt att här föreligger en ofullständig text riktig. I nybörjarklass och högre klass talas det om att "hjälpföraren väljes av domarnas ordförande". I appellklass åter saknas detta uttalande. Man har sålunda, såsom hr Ekström anfört, full rätt att anta att föraren får välja, sin hjälpförare själv. Så är emellertid icke meningen. Provningsordningskommittén har med tacksamhet noterat hr Ekströms påpekande och kommer sannolikt att föreslå ett förtydligande.

Ifråga om skottoberördhet och platsliggande har hr Ekström tolkat momenten på annat sätt än som avsetts i provningsordningarna. Momentet platsliggande är avslutat då tidsfristen utgått och betygsättes med hänsyn till hundens prestation intill denna tidpunkt. Skottoberördheten provas och betygsättes för sig. Har någon hund misslyckats i platsliggande återföres den före provandet av skott-

oberördheten till sin plats under platsliggan-
de, varefter skottoberördheten prövas.

Jag tror härmed att jag lyckats klarlägga
hr Ekströms båda spörsmål.

Sven Hydén

Ordförande i prövningsordningskommittén.

*

*Armécertifikat till rapporthundar efter prov,
anordnade vid lokalavdelning inom Svenska
Brukshundklubben.*

Det väckte ett visst uppseende när en flock
hundar under söndagen den 21 november 1948
kastade sig i Svartåns iskalla vatten vid gam-
la spinneriet i Västerås och simmade över till
andra stranden och tillbaka igen. Men så var
det också verkliga elithundar, deltagare i ar-
mécertifikatproven som anordnades inom *Sven-
ska Brukshundklubbens Västeråsavdelning* un-
der ledning och kontroll av P3:s tjänstehund-
officer, kapten Fagerberg. Av anmälda 9 kon-
trakterade reservhundar klarade sig 5, vilket
innebär att dessa erhåller s. k. armécertifi-
kat, varigenom de bli skattefria för återstoden
av sitt liv, åtminstone så länge de fortfaran-
de äro kontrakterade och kunna användas för
brukstjänst. Detta är ju i och för sig synner-
ligen eftersträfvansvärt, men samtidigt får
hundägarna även ett vackert intyg på att jyc-
ken verkligen är ett prima bruksdjur.

De utomordentligt krävande prov varom
här är fråga bruka anordnas vid vederböran-
de militära förband, men nu hade proven för
första gången arrangerats ute hos en lokal-
avdelning av brukshundklubben under civi-
la förhållanden, vilket självfallet är till stor
fördel för klubben. Proven voro så pass om-
fattande, att man höll på både lördag och sön-
dag ute vid klubbens sportstuga och i angrän-
sande terräng. Under de båda dagarnas prov
tillryggalade hundarna inalles bortåt 12 km,
vilket måste kännas på även för en hund, när
den skall förflytta sig under pressande och
koncentrationskrävande förhållanden. Lördag
kväll förflyttade sig hundarna 3,5 km. i mör-
ker med knallbomber, ljussignaler och rökri-
dåer som extra störningar. Sådant får inte
en duktig hund bry sig om när han skall lunka
iväg med sin rapporthylsa i halsbandet. Etta
i tävlingen blev poliskonstapel Inge Ahlunds
utomordentliga Master Kid, och i övrigt kan
nämnas ende deltagande hemvärnshunden Bon-
zo, — ägare Martin Holst — som klarade pro-
vet och blev fyra trots sina dryga 8 år. Väl-
förtjänt extrapris blev lönen. De hundar som

Räkenskapsutdrag

för Svenska Brukshundklubben år 1948.

VINST- och FÖRLUSTRÄKNING.

Inkomster:

Statsanslag	5.110:80
Medlemsavgifter	14.805:—
Diverse inkomster	133:42
Underskott	2.369:42
Summa Kronor	22.418:64

Utgifter:

Utställningar och bruksprov	220:23
Tidskriften	4.355:10
Kurser	3.993:91
Kanslikostnader	10.272:80
Diverse utgifter	3.576:60
Summa Kronor	22.418:64

BALANSRÄKNING.

Tillgångar:

	1/1 1948	31/12 1948
Kassabehållning	425:25	171:42
Banktillgodohavanden	7.471:73	5.834:49
Premieobligation	50:—	50:—
Fordringar	2.434:11	586:30
Förlagsartiklar	—	665:04
Inventarier	1:—	1:—
Summa Kronor	10.382:09	7.308:25

Skulder:

Anslag	2.600:—	2.800:—
Filmfonden	135:—	—
Dir. Sven Rosengrens fond	—	1.000:—
Medl.-avgifter för år 1948	224:—	—
Skulder t. Diverse personer	1.935:40	389:98
Tillgångar utöver skulder	5.487:69	3.118:27
Summa Kronor	10.382:09	7.308:25

icke lyckades klara sig voro merendels för
unga men får väl komma tillbaka när rutinen
blir större.

Prislista: 1) Master Kid 6917 VV, dob, äg
Inge Ahlund, 125 1/3 p.; 2) Front 4846 VV,
sch, äg Bertil Pettersson, 118 p.; 3) Zaida
1922 UU, sch, äg Ragnar Rosenqvist, 111 p.;
4) Bonzo 2444 PP, sch, äg Martin Holst, 102
2/3 p.; 5) Ray 2381 TT, sch, äg John Petters-
son, 100 poäng.

EWOS EWOS EWOS EWOS EWOS EWOS EWOS EWOS EWOS

**Vill Ni se
valpen växa**

— både snabbt
och harmoniskt

ge honom
dagligen
**EWOMIN
KENNEL**
vitamin- och
mineralpreparat
just vad han
behöver

AKTIEBOLAGET EWOS, SODERTÄLJE

EXPORT TILL MEXIKO.

Bilden å första sidan visar Säterjäntans Rex SKKs 5599/48, som av fru Margit Sundlöf, Mästersamuelsgatan 25, Stockholm försålts till Miss Ciedra Langman. Säterjäntans Rex medföljer sin nya ägarinna till Mexico City, dit hon avreser under mars månad. Rex är vid 8 månaders ålder 61 cm hög och 80 cm i bröstvidd. Miss Langman har lovat redaktionen att från Mexiko då och då lämna rapporter om den därstädes bedrivna brukshundverksamheten. Vi önska Miss Langman en lyckosam resa och avvakta med intresse hennes meddelanden.

Valpar

kunna påtingas e DINGONS LIPPE u BELLA VOM TREDERSHOF, som jag verkligen kan rekommendera, då de båda föregående kullarna utfallit med mycket gott resultat. En Lippe- och Bellason återfinnes å denna tidskrifts första sida. Hänvändelse till Kennel Säterjäntan. Fru Agda Tilosius, Stora Ursvik, Ulriksdal. Tel. 28 74 05, 11 32 99.

Ristin av Barrsäter, SKKS 954 VV.

Draghundar för filminspelning i Österrike.

Ett engelskt filmbolag har indirekt gjort en preliminär förfrågan till klubben om möjligheten att i Sverige eventuellt inköpa ett antal utbildade draghundar jämte dragutrustning i och för planerad filminspelning i Österrike. För det fall att bolaget i fråga skulle återkomma med mera preciserad hemställan, uppmanas de hundägare, som äro intresserade av en eventuell försäljning, att meddela detta till klubbens kansli.

Till klubbens lokalavdelningar och medlemmar!

Till dem som ännu icke erlagt medlemsavgift för 1949 rikta vi en vädjan att göra detta så snart som möjligt. För att få hjulen att gå smort och för att hålla prestationskurvan uppåtriktad behöva vi lokalavdelningarnas hjälp i vad gäller punktlig inbetalning av medlemsavgifter.

Hunden — vår arvedel

Överstelöjtnant Einar Edström har vid sidan om sin verksamhet som arméhundchef under många år varit den mest populära och kunnige kynologiske föredragshållare i landet. Han har alltid hållit sina åhörare i spänning, stundom tjusat dem och stundom fått de mera lätttrörda att fälla en tår. Nu har han även givit oss en möjlighet att när som helst njuta av hans kunnande, fantasi och skriftliga framställningskonst.

I boken "Hunden — vår arvedel" (LT:s förlag, Stockholm, 1948, 256 s) har han samlat sina erfarenheter och även lämnat en framställning av hundens användning från urminnes tid till våra dagar. Särskilt intressanta äro kapitlen om hunden i forna tider och hunden i våra dagar. I det första av dessa låter Edström saga och sägen och sentida logiska utredningar flyta samman till en medryckande skildring, vars sanningshalt visserligen i vissa delar kan betvivlas men knappast motbevisas. Hans berättartalang och kända förmåga att för intressets skull taga till i överkant böra få hundägare att sända honom en tacksamhetens tanke.

Även framställningen om hundens funktion i våra dagar är imponerande bra, och man blir stolt över hundens insatser på olika områden. För brukshundsintresserade är boken en nyttig lektion om hundens användbarhet även utanför brukshundsporsens ramar.

I bokens tredje avdelning om hundens handhavande och vård finns bl. a. ett utmärkt avsnitt om dressyrens psykologi med ett konsekvent genomfört schema byggt på jämförelse mellan hunden och ett litet barn. Uppfostran och dressyr behandlas i övrigt ytterst summariskt under hänvisning till annan litteratur. Ur många synpunkter, bl. a. på grund av mångskiftande uppfattningar bland läroboksförfattare och praktiska dressörer, hade det varit av intresse att vissa spörsmål i dressyrfrågor hade belysts av en man med Edströms erfarenhet, som sannolikt är större än någon annan skrivkunnig dressörs. Samarbetet mellan författaren och rege-

Valpsjuka

Eftersom till detta nummer av tidskriften icke inkommit någon fråga att besvara i den veterinära spalten och då jag genom de i dagspressen synliga alarmerande rapporterna om valpsjuka i stor utsträckning blivit konsulterad just i denna sak, lämnar jag här en kort redogörelse för symtomen på sjukdomen i den form den nu uppträder.

Den nu härjande valpsjukan liknar, i dess begynnelsestadium, icke den man vanligtvis ser. Symtomen äro mycket obetydliga och förbigås tyvärr alltför ofta. Sjukdomen uppträder nämligen lömskt och smygande. Unghunden kan ena dagen vara lite slö och äter inte med aptit. Följande dag kan den tillsynes vara fullt frisk. Speciellt när den kommer ut. Om någon dag är den slö igen för att senare verka pigg. Ibland uppträder diarré, som i flera fall är våldsam. Temperaturen är i början inte särskilt hög. Först efter några dagar uppträder feber upp till 40°. Anmärkningsvärt för årets valpsjuka är, att man ser flera fall av den nervösa formen än tidigare. Denna form kan t. o. m. visa sig utan att föregående sjukdomstecken kunnat iakttagas.

Det gäller därför för den hundägande allmänheten att se upp, då den unga hunden visar sjukdomstecken och *i tid* rådfråga veterinär. Vi ha sjukdomen nu utbredd i Stockholm med förorter, och det kan hända att den senare sprider sig till landsorten.

Viktigt är att alla hundar hållas isolerade så gott sig göra låter. De få inte springa lösa, utan hållas kopplade. Undvik sådana platser där hundar vanligtvis bruka rastas. Vidare bör tillses, att hunden icke utsättes för förkylningsrisker och att hundens kondition stärkes.

Stockholm den 17/1 1949.

Per Viridén.

mentsveterinär Ganting och SKK:s sekreterare Swedrup har gjort framställningen rörande sjukdomarna och organisationer särskilt värdefull. Lindorm Liljefors omslag och teckningar ha givit texten en konstnärlig inramning.

Ett värdefullt tillskott till vår knappa kynologiska litteratur.

Sven Hydén.

Centralstyrelsens berättelse

(Forts fr. sida 3)

schers 90 (100), riesenschnauzer 94 (142), rottweiler 139 (118) och schäfer 1.781 (1.487) eller tillhopa 3.738 (3.126).

Samarbetet med Centralförbundet för befälsutbildning (Cfb), vartill klubben varit ansluten såsom specialförbund sedan den 1 juli 1947, har under året tagit fastare form. Genom att ställa sina övningsföreläggningar till förfogande och genom bidrag till rese- och inkvarteringskostnader för kursdeltagarna har Cfb verksamt bidragit till genomförandet av de centrala kurser för utbildning av instruktörer, som hållits. Det är att hoppas att samarbetet med Cfb skall kunna ytterligare utvecklas till fromma för klubbens verksamhet. Samarbete mellan lokalavdelningar inom klubben och till Cfb hörande lokala befälsföreningar ävensom med lokala hemvärnsföreningar har i enstaka fall förekommit utan medverkan från centralorganisationen. Dylikt samarbete bör kunna vidare utvecklas till ömsesidigt gagn för vederbörande lokala organ.

Ett mera direkt samarbete med arméhundväsendet (Ahv) har inletts under det gångna året. Av de fyra centrala kurserna för utbildning av instruktörer har Ahv sålunda, i samverkan med SBK, anordnat tre och ställt lärare till förfogande vid dessa. Ett fortsatt samarbete såväl i denna form som i övrigt mellan Ahv och SBK bör verksamt främja båda parternas intressen.

Av försvarsministern tillkallade sakkunniga för utredning och förslag angående de frivilliga försvarsorganisationerna och deras verksamhet har även till prövning upptagit frågan om behovet av förstärkt statligt stöd till klubben. I samband därmed har klubben beretts tillfälle att för vederbörande kommitté framlägga sina synpunkter och önskemål. Fortsatt utredning av denna fråga pågår för närvarande inom kommittén.

I likhet med under en följd av år har klubben även för det statliga budgetåret (1/7 1948—30/6 1949) tilldelats ett statsanslag av 3.000 kronor att disponeras enligt av Kungl. Maj:t fastställda grunder.

Svenska Röda Korset har visat sitt intresse för klubbens verksamhet genom att även för

år 1948 bevilja klubben ett bidrag av 500 kronor. Detta bidrag har dock tilldelats klubben först under år 1949, varför det ej kunnat redovisas i räkenskaperna för år 1948.

Frågan om erhållandet av en för klubben ändamålsenlig kansli lokal är alltså olöst. De försök som gjorts för att finna en sådan ha i nuvarande allmänna bristläge inom hyresmarknaden tyvärr icke lett till resultat. Möjlighet till frågans lösning har under vissa förutsättningar ställts i utsikt av Cfb, dock inom tid som ännu ej kunnat bestämmas. De provisoriska förhållanden, varunder kansliet nu måst arbeta, ha inverkat synnerligen menligt ej blott på kansliets rutinarbete utan även på det centrala organets verksamhet över huvud taget. Sedan mars 1948 har Stockholmsavdelningen icke längre, såsom dessförinnan varit fallet, haft gemensam kansli lokal med centralstyrelsen.

2. Utställningar och bruksprov (tävlingar) inom klubben.

Utställningar.

Två utställningar ha anordnats av klubben under året, nämligen den 26 september i Stockholm och den 31 oktober i Linköping. En till den 22 augusti planerad utställning i Sundsvall måste inställas på grund av alltför liten anslutning, vilket får tillskrivas valpsjukan och därav föranlett vaccinationstväng.

Utställningen i Stockholm, varöver redogörelse och prisdomareberättelser äro införda i nr 10/1948 av »Brukshunden», var förlagd till de s. k. Mässhallarna vid Lidingövägen. Denna utställningsplats visade sig vara idealisk och har bl. a. fördelen av att bedömningen vid otjänlig väderlek kan föresiggå inomhus. Då vädret denna gång var vackert behövde hallarna dock ej tagas i anspråk därför. Vid denna utställning fungerade bl. a. tre utländska domare, nämligen disponent Carl S. Bjurstedt, Oslo, för rottweiler, kapten Edmund Natunen, Helsingfors, för schäferhundar, och herr N. E. Toivonen, Helsingfors, för schäfertikar.

För utställningen i Linköping äro redogörelse och prisdomareberättelser införda i nr 11/1948 av »Brukshunden». Såsom domare vid denna utställning fungerade bl. a. konsu-

lent Börge Rasmussen, Danmark, som dömde schäfer.

Bruksprov.

Följande officiella bruksprov ha ägt rum på angivna dagar och platser:

- 18/4 Borås (appellklass)
- 25/4 Göteborg: SBK-avd. (alla grupper)
- 6/5 Uppsala (alla grupper)
- 9/5 Stockholm (appellklass)
- 9/5 Sandviken (appellklass)
- 23/5 Göteborg: Föreningen Brukshundarna (alla grupper)
- 23/5 Stockholm (appellklass och spår- och rapporthundsgруппerna)
- 30/5 Stockholm (appellklass och skydds- och sjukvårdshundsgruppen)
- 19/6 Hallstahammar (appellklass)
- 15/7 Visby (appellklass)
- 8/8 Västerås: SBK-avd. (appellklass)
- 15/8 Gävle (alla grupper)
- 29/8 Stockholm (appellklass, rapport- och skyddshundsgruppen)
- 1/9 Bollnäs (appellklass)
- 5/9 Stockholm (appellklass, spår- och sjukvårdshundsgruppen)
- 19/9 Borlänge (appellklass)
- 26/9 Varberg (alla grupper)
- 3/10 Stockholm (*rikssegrarprov*)
- 9/10 Västerås: SBK-avd. (appellklass)
- 10/10 Västerås: SBK-avd. (alla grupper utom appellklass)
- 10/10 Göteborg: Föreningen Brukshundarna (alla grupper)
- 16/10 Västerås: Hemvårnshundarna (appellklass)
- 17/10 Västerås: Hemvårnshundarna (alla grupper utom appellklass)
- 17/10 Borås (alla grupper)
- 24/10 Eskilstuna (appellklass)
- 24/10 Göteborg: SBK-avd. (alla grupper)
- 31/10 Falun (appellklass)
- 7/11 Alingsås (appellklass)
- 7/11 Södertälje (alla grupper)
- 21/11 Hälsingborg (alla grupper)

För rikssegrarproven den 3 oktober, som ägde rum på Järvafältet vid Helenelund utanför Stockholm i Stockholms-avdelningens regi, är redogörelse med resultat införd i nr 10/1948 av »Brukshunden».

Bruksprov med vallhundar i nybörjarklass hölls den 4 september vid Herrökna med Sven-

ska Fåravelsföreningen såsom arrangör och för hundar i högre klass den 5 september i Västerås på Johannisbergs flygfälts marker med SBK:s Västerås-avdelning såsom arrangör. Redogörelse för båda vallhundsproven är införd i nr 11/1948 av »Brukshunden».

Draghundtävlingar.

Av de planerade nationella draghundtävlingarna kunde till följd av valpsjukan endast tävlingarna i Boden den 22 februari och i Kiruna den 15 mars avhållas. För de senare, som gällde svenska mästerskapen (rikssegrarproven), är redogörelse införd i nr 3—5/1948 med komplettering i följande nummer av »Brukshunden».

3. Centrala utbildningskurser.

För utbildning av instruktörer har under året anordnats en vinterkurs i Transtrand den 10—20 mars och tre sommarkurser, varav en i Göteborg den 6—13 juni, en vid arméhundskolan i Övergård den 14—20 juni och en i Stagården (invid Bollnäs) den 22 aug.—4 sept. För den förstnämnda kursen har redogjorts i nr 3—5/1948 och för de övriga i nr 12/1948 av »Brukshunden».

4. Internationellt samarbete.

De tredje internationella bruksproven (nordiska mästerskapstävlingarna) för skydds-, spår- och rapporthundar hade under år 1948 förlagts till Jylland i Danmark den 8—9 september. På grund av den i Danmark förekommande hundsjukdomen leptospiros var förutsättningen för svenskt deltagande i desamma, att vissa lättnader medgavs i gällande, för vederbörande hundägare mycket betungande, karantänsbestämmelser vid hundarnas återinförande till Sverige. Betyggande åtgärder hade utlovats av arrangörerna, varigenom de svenska hundarna under proven och vistelsen i Danmark icke skulle behöva komma i kontakt med övriga hundar där. Då Veterinärstyrelsen likväl fann sig icke kunna bifalla klubbens hemställan i berörda avseende, nödgades klubben emellertid avstå från deltagande i tävlingarna. I dessa deltog eljest såväl Danmark, Finland som Norge.

Enligt arrangörernas önskan om medverkan av en svensk domare fungerade överkonsta-

Centralstyrelsens berättelse

(Forts fr. sida 3)

scher 90 (100), riesenschнауzer 94 (142), rottweiler 139 (118) och schäfer 1.781 (1.487) eller tillhopa 3.738 (3.126).

Samarbetet med Centralförbundet för befälsutbildning (Cfb), vartill klubben varit ansluten såsom specialförbund sedan den 1 juli 1947, har under året tagit fastare form. Genom att ställa sina övningsföreläggningar till förfogande och genom bidrag till rese- och in- kvarteringskostnader för kursdeltagarna har Cfb verksamt bidragit till genomförandet av de centrala kurser för utbildning av instruktörer, som hållits. Det är att hoppas att samarbetet med Cfb skall kunna ytterligare utvecklas till fromma för klubbens verksamhet. Samarbeta mellan lokalavdelningar inom klubben och till Cfb hörande lokala befälsföreningar ävensom med lokala hemvärnsföreningar har i enstaka fall förekommit utan medverkan från centralorganisationen. Dylikt samarbete bör kunna vidare utvecklas till ömsesidigt gagn för vederbörande lokala organ.

Ett mera direkt samarbete med arméhundväsendet (Ahv) har inletts under det gångna året. Av de fyra centrala kurserna för utbildning av instruktörer har Ahv sålunda, i samverkan med SBK, anordnat tre och ställt lärare till förfogande vid dessa. Ett fortsatt samarbete såväl i denna form som i övrigt mellan Ahv och SBK bör verksamt främja båda parternas intressen.

Av försvarsministern tillkallade sakkunniga för utredning och förslag angående de frivilliga försvarsorganisationerna och deras verksamhet har även till prövning upptagit frågan om behovet av förstärkt statligt stöd till klubben. I samband därmed har klubben beretts tillfälle att för vederbörande kommitté framlägga sina synpunkter och önskemål. Fortsatt utredning av denna fråga pågår för närvarande inom kommittén.

I likhet med under en följd av år har klubben även för det statliga budgetåret (1/7 1948—30/6 1949) tilldelats ett statsanslag av 3.000 kronor att disponeras enligt av Kungl. Maj:t fastställda grunder.

Svenska Röda Korset har visat sitt intresse för klubbens verksamhet genom att även för

år 1948 bevilja klubben ett bidrag av 500 kronor. Detta bidrag har dock tilldelats klubben först under år 1949, varför det ej kunnat redovisas i räkenskaperna för år 1948.

Frågan om erhållandet av en för klubben ändamålsenlig kansli lokal är alltjämt olöst. De försök som gjorts för att finna en sådan ha i nuvarande allmänna bristläge inom hyresmarknaden tyvärr icke lett till resultat. Möjlighet till frågans lösning har under vissa förutsättningar ställts i utsikt av Cfb, dock inom tid som ännu ej kunnat bestämmas. De provisoriska förhållanden, varunder kansliet nu måst arbeta, ha inverkat synnerligen menligt ej blott på kansliets rutinarbete utan även på det centrala organets verksamhet över huvud taget. Sedan mars 1948 har Stockholmsavdelningen icke längre, såsom dessförrinnan varit fallet, haft gemensam kansli lokal med centralstyrelsen.

2. Utställningar och bruksprov (tävlingar) inom klubben.

Utställningar.

Två utställningar ha anordnats av klubben under året, nämligen den 26 september i Stockholm och den 31 oktober i Linköping. En till den 22 augusti planerad utställning i Sundsvall måste inställas på grund av alltför liten anslutning, vilket får tillskrivas valpsjukan och därav föranlett vaccinationstväng.

Utställningen i Stockholm, varöver redogörelse och prisdomareberättelser äro införda i nr 10/1948 av »Brukshunden», var förlagd till de s. k. Mässhallarna vid Lidingövägen. Denna utställningsplats visade sig vara idealisk och har bl. a. fördelen av att bedömningen vid otjänlig väderlek kan föresiggå inomhus. Då vädret denna gång var vackert behöfde hallarna dock ej tagas i anspråk därför. Vid denna utställning fungerade bl. a. tre utländska domare, nämligen disponent Carl S. Bjurstedt, Oslo, för rottweiler, kapten Edmund Natunen, Helsingfors, för schäferhundar, och herr N. E. Toivonen, Helsingfors, för schäfertikar.

För utställningen i Linköping äro redogörelse och prisdomareberättelser införda i nr 11/1948 av »Brukshunden». Såsom domare vid denna utställning fungerade bl. a. konsu-

lent Börge Rasmussen, Danmark, som dömde schäfer.

Bruksprov.

Följande officiella bruksprov ha ägt rum på angivna dagar och platser:

- 18/4 Borås (appellklass)
- 25/4 Göteborg: SBK-avd. (alla grupper)
- 6/5 Uppsala (alla grupper)
- 9/5 Stockholm (appellklass)
- 9/5 Sandviken (appellklass)
- 23/5 Göteborg: Föreningen Brukshundarna (alla grupper)
- 23/5 Stockholm (appellklass och spår- och rapporthundsgруппerna)
- 30/5 Stockholm (appellklass och skydds- och sjukvårdshundsgруппerna)
- 19/6 Hallstahammar (appellklass)
- 15/7 Visby (appellklass)
- 8/8 Västerås: SBK-avd. (appellklass)
- 15/8 Gävle (alla grupper)
- 29/8 Stockholm (appellklass, rapport- och skyddshundsgруппerna)
- 1/9 Bollnäs (appellklass)
- 5/9 Stockholm (appellklass, spår- och sjukvårdshundsgруппerna)
- 19/9 Borlänge (appellklass)
- 26/9 Varberg (alla grupper)
- 3/10 Stockholm (*rikssegrarprov*)
- 9/10 Västerås: SBK-avd. (appellklass)
- 10/10 Västerås: SBK-avd. (alla grupper utom appellklass)
- 10/10 Göteborg: Föreningen Brukshundarna (alla grupper)
- 16/10 Västerås: Hemvärnshundarna (appellklass)
- 17/10 Västerås: Hemvärnshundarna (alla grupper utom appellklass)
- 17/10 Borås (alla grupper)
- 24/10 Eskilstuna (appellklass)
- 24/10 Göteborg: SBK-avd. (alla grupper)
- 31/10 Falun (appellklass)
- 7/11 Alingsås (appellklass)
- 7/11 Södertälje (alla grupper)
- 21/11 Hälsingborg (alla grupper)

För rikssegrarproven den 3 oktober, som ägde rum på Järvafältet vid Helenelund utanför Stockholm i Stockholms-avdelningens regi, är redogörelse med resultat införd i nr 10/1948 av »Brukshunden».

Bruksprov med vallhundar i nybörjarklass hölls den 4 september vid Herrökna med Sven-

ska Fåravelsföreningen såsom arrangör och för hundar i högre klass den 5 september i Västerås på Johannisbergs flygfälts marker med SBK:s Västerås-avdelning såsom arrangör. Redogörelse för båda vallhundsproven är införd i nr 11/1948 av »Brukshunden».

Draghundtävlingar.

Av de planerade nationella draghundtävlingarna kunde till följd av valpsjukan endast tävlingarna i Boden den 22 februari och i Kiruna den 15 mars avhållas. För de senare, som gällde svenska mästerskapen (rikssegrarproven), är redogörelse införd i nr 3—5/1948 med komplettering i följande nummer av »Brukshunden».

3. Centrala utbildningskurser.

För utbildning av instruktörer har under året anordnats en vinterkurs i Transtrand den 10—20 mars och tre sommarkurser, varav en i Göteborg den 6—13 juni, en vid arméhundskolan i Övergård den 14—20 juni och en i Stagården (invid Bollnäs) den 22 aug.—4 sept. För den förstnämnda kursen har redogjorts i nr 3—5/1948 och för de övriga i nr 12/1948 av »Brukshunden».

4. Internationellt samarbete.

De tredje internationella bruksproven (nordiska mästerskapstävlingarna) för skydds-, spår- och rapporthundar hade under år 1948 förlagts till Jylland i Danmark den 8—9 september. På grund av den i Danmark förekommande hundsjukdomen leptospiros var förutsättningen för svenskt deltagande i desamma, att vissa lättnader medgävos i gällande, för vederbörande hundägare mycket betungande, karantänsbestämmelser vid hundarnas återinförande till Sverige. Betryggande åtgärder hade utlovats av arrangörerna, varigenom de svenska hundarna under proven och vistelsen i Danmark icke skulle behöva komma i kontakt med övriga hundar där. Då Veterinärstyrelsen likväl fann sig icke kunna bifalla klubbens hemställan i berörda avseende, nödgades klubben emellertid avstå från deltagande i tävlingarna. I dessa deltagande eljest såväl Danmark, Finland som Norge.

Enligt arrangörernas önskan om medverkan av en svensk domare fungerade överkonsta-

pel Einar Stohm såsom domare vid tävlingarna.

5. Tidskriften.

Klubbens tidskrift »Brukshunden» har för år 1948 omfattat 12 nummer, innehållande sammanlagt omkring 110 textsidor med illustrationer. Redaktör för de två första numren har varit kriminalöverkonstapel Sigfr. Sund och för de övriga kamrer Arvid Malmqvist.

6. Lokalavdelningar och medlemmar.

Klubbens tillväxt genom nya lokalavdelningar och ökad medlemsanslutning har fortgått även under år 1948. Vid årets ingång hade klubben 45 lokalavdelningar med tillhoppa 2.869 medlemmar, varav 8 hedersledamöter och 26 ständiga medlemmar. Under året ha nya avdelningar bildats i Eskilstuna, Malmberget, Kristinehamn, Katrineholm, Bollnäs, Hudiksvall, Jönköping, Kalmar, Ludvika och Hallstahammar (tidigare sektion av Västerås-avdelningen), medan avdelningen i Lycksele åtminstone tills vidare upphört. Antalet avdelningar har sålunda under året ökat med 9 till 54, medan medlemsantalet ökat med 128 till 2.997, varav 9 hedersledamöter och 17 ständiga medlemmar.

7. Centralstyrelse, funktionärer och kommittéer.

Centralstyrelsen har under året (från tiden före årsstämman den 7 mars) bestått av följande ledamöter, nämligen såsom ordinarie:

Civilingeniör N. Rob. Bjuke, ordförande, direktörsassistent Sven Hydén, vice ordförande, kontorschef Th. Berneck, vice ordförande och tillika skattmästare, överkonstapel Einar Stohm och köpman Axel Hellgren (alla i Stockholm), köpman Arne Wallin (Göteborg), civilingeniör S. Lindeberg (Malmö), doktor E. Malmström (Göteborg), överingeniör O. Wennberg (Karlstad), köpman Ragnar Frödin (Sundsvall), kapten Åke Mueller (Boden) och verkmästare Evert Hallberg (Västerås), såsom suppleanter:

Veterinär Per Viridén (Stockholm), konsulent Sven Sixtensson (Stockholm), bankdirektör Knut Olow (Varberg), advokat Eskil

Hwasser (Lund), kapten Tore Dahlgren (Visby) och personalchef Bror Eskel (Borås).

Konsulterad militär ledamot av centralstyrelsen har chefen för arméhundväsendet, överstelöjtnant C.-G. Wallman, varit med chefen för arméhundskolan, major Sven K:sön Blomqvist, såsom suppleant (båda utsedda av chefen för armén). Konsulterad ledamot såsom representant för polisväsendet har statspolisintendent Georg Thulin varit.

Verkställande utskottet inom centralstyrelsen har bestått av hrr Bjuke, Hydén, Berneck, Stohm och Hellgren.

Centralstyrelsen och tillika verkställande utskottets sekreterare har intill den 7 mars varit kriminalöverkonstapel Sigfr. Sund och därefter bitr. stadsfiskal Bert de Woul. Biträdande sekreterare har varit fru B. Rosengren, som tillika förestått klubbens kansli.

Härjämte ha avelsråd varit tillsatta för var och en av de sex brukshundsraser, som klubbens företräder, ävensom följande kommittéer: draghundkommitté, vallhundskommitté (samordnad med av Svenska Fåravelsföreningen utsedda kommittéerade), kommitté för ledarhundar för blindas (samordnad med av De Blindas Förening utsedda kommittéerade), bruksprovskommitté, prövningsordningskommitté, kommitté för utseende av prisdomareaspiranter, medaljkommitté och stadgekommitté.

Klubbens representant i Svenska Kennelklubbens kennelråd har hr Axel Hellgren varit med hr Ernst Guldbrandson såsom suppleant.

Klubbens representant i Cfb:s överstyrelse har hr Bjuke varit med hr Berneck såsom suppleant.

8. Klubbens ekonomi.

Den ekonomiska förvaltningen under året och klubbens ekonomiska ställning framgå av respektive vinst- och förlusträkning för år 1948 och balansräkning den 31 december 1948.

Centralstyrelsen hemställer, att årsstämman måtte dels fastställa balansräkningen, dels besluta om disponibla medels överförande i ny räkning.

Centralstyrelsen vill slutligen i detta sammanhang uttala sitt tack till de skilda organisationer och enskilda personer, som genom in-

Bertil Schröder

Direktör Bertil Schröder, en 30-talets föregångsman inom brukshundsporten, avled vid endast 44 års ålder den 3 januari 1949.

Bertil Schröder började i hundsporten på sedvanligt sätt genom att 1928 gå igenom en utbildningskurs med sin rottweiler Jack, som var den första brukshund han skaffade sig efter de hundar av andra raser, som han ägt under ungdomsåren. Hans karriär blev utomordentligt snabb. Han valdes sålunda samma år till sekreterare i Föreningen Svenska Skydds- och Sjukvårdshunden. Efter fem år tvingade honom hans stora arbetsbörda att släppa detta uppdrag, men han kvarstod i styrelsen och var under åren 1935—36 prövningsordningskommitténs ordförande. Rottweilerklubben låg givetvis hans intresse nära, och under ett antal år var han dess sekreterare och vice ordförande. En kort tid var han även suppleant i SKK:s styrelse. För sina betydelsefulla insatser som organisatör och bruksprovsdomare erhöll han 1943 SBK:s guldmedalj. Bertil Schröder medverkade väsentligt till att brukshundsporten blev en folksport. Han var med i dess svåraste dal i början på 30-talet och hade glädjen se början på uppsvinget. Han deltog aktivt i strävandena att införa nya och moderna metoder i dressyren och vid bruksprov.

Bertil Schröders kamrater från 30-talets svåraste nydaningsår inom brukshundsporten sörja en energisk och effektiv organisatör, en god kamrat och en avhållen vän.

Sven Rosengren.

satser av olika slag stött klubben i dess verksamhet och därmed bidragit att föra brukshundsrörelsen framåt.

Stockholm i februari 1949.

För Centralstyrelsen:

N. Rob. Bjuke
Ordförande.

Bert de Woul
Sekreterare.

Försäkra hundarna

Svenska Ömsesidiga Kreatursförsäkringsbolaget i Örebro har under sista halvåret 1948 utbetalat ersättningar för 281 st. hundar enligt följande:

Överkörda av bil	69 st.
Valpsjuka	44 „
Förgiftning	24 „
Överkörda av tåg	20 „
Försvunna	12 „
Drunknat	8 „
Benbrott	7 „
Vådaskjutna	6 „
Förlossningshinder	6 „
Hjärtfel	5 „
Inre förblödning	4 „
Benen avklippta i slättermaskin	4 „
Lamhet	3 „
Livmoderinflammation	3 „
Hälta	3 „
Hjärnlidande	3 „
Bukvattusot och bukhinneinflammation	3 „
Ihjälbiter av större hundar	3 „
Hjärtförslämning	3 „
Tarminflammation	3 „
Epilepsi	3 „
Lungsjukdom	2 „
Mag- och tarmkatarr	2 „
Mag- och juverkräfta	2 „
Ihjälsparade av hästar ..	2 „
Öroninflammation	2 „
Övriga orsaker	35 „

Summa 281 st.

Kynologiskt huvudbry

- 1) Hos vilken hundras är glosöga tillåtet?
- 2) Vad menas med pigmentering?
- 3) Vad menas med tanfärg hos hundar?
- 4) Hos långsvansade hundar finnas i yttersta svansspetsen några hårstrån, som äro längre än de övriga. Vad kallas dessa?
- 5) Vad menas med FSSSH?
- 6) När och var hölls Sveriges första specialutställning för schäferhundar?

Svaren återfinnas å sida 14.

Svar på de kynologiska frågorna.

- 1) Grand Danios.
- 2) Mörk härfärg.
- 3) Hos svarta hundar med bruna tecken benämnes den bruna färgen tanfärg.
- 4) De' e' hundhår de' me'.
- 5) Föreningen Svenska Skydds- och Sjukvårdshunden (ett tidigare namn på en del av Svenska Brukshundklubben).
- 6) I Cirkus i Stockholm, oktober 1924. Regi: Sv. Schäferhundklubben.

ROTTWEILERHUNDEN
Jack av Aros 4533 U.U.

e Champion Ols Carr 407 N.N. u Lindhaga Ranja II 1533 M.M. står till avelstjänst. 2:skl. Sthlm 45, 2:skl. Sthlm 46.

Herr K. E. Fredriksson
Klockartorpsгат. 13 a, Tel. 316 48.
Västerås.

Bokförelser

Dam med utpräglat ordningssinne, kompetent att ombesörja bokföring och under skattmästarens ledning sköta kassa-ärenden, kunnig att handha medlems- och andra register och kunnig i maskinskrivning får anställning å Svenska Brukshundklubbens kansli.

Tjänstgöringstid 15 timmar per vecka förlagt till måndag—fredag.

Skriftligt svar med löneanspråk ställes till SBK:s kansli, Box 5029, Stockholm 5.

Planerade officiella tävlingar och bruksprov

Programmet för draghundtävlingar.

Den osedvanliga snöbristen denna vinter inom större delen av landet inklusive kustlänen i Norrland har medfört ett ovälkommet streck i räkningen i fråga om genomförandet av årets draghundtävlingar.

Följande planerade *nationella tävlingar* ha sålunda av nämnda anledning tyvärr måst inställas, nämligen den 23/1 i Öre-

bro, 6/2 i Västerås, 13/2 i Stockholm, 20/2 i Sundsvall, 20/2 i Karlstad och 27/2 i Falun. Endast tävlingen i Boden den 6/2 har hittills kunnat hållas.

Den till den 30/1 planerade *triangelmatchen mellan avdelningarna i Sundsvall, Östersund och Hudiksvall* har på grund av snöbrist hittills ej heller kunnat genomföras.

Den rådande snöbristen har självfallet även omöjliggjort erforderligt träningsarbete. Under dessa förhållanden har det ansetts utsiktslöst att detta år vinna önskad anslutning till en *fjälltävling med draghundar*, som helt naturligt kräver grundliga förberedelser. Den i Härjedalen planerade fjälltävlingen har därför också måst avlysas.

Nationella draghundtävlingar i Boden den 6 februari.

Ännu en vecka före tiden för de av Bodens draghundklubb utlysta nationella tävlingarna hotade den otillräckliga snötillgången att omöjliggöra desamma. Vädrets makter sörjde emellertid för att de kunde lyckligt genomföras.

Banan mätte 17 km och var förlagd till Degerbergsterrängen. Nybörjare- och oldboysklasserna körde ett varv och de övriga två. Ehuru en tävlingsbana för hundar helst bör köras endast ett varv, tvingade förhållandena i detta fall avsteg från denna regel.

Såsom vanligt i Boden tilldrog sig tävlingarna stort intresse både från publikens sida och från de tävlande. Sammanlagt startade 30-talet ekipage.

Resultaten får anses mycket goda i betraktande av det tunga föret. Man klagade ganska allmänt över dåligt glid och bakhalka.

I sportklassen gjorde Sven Nordmarks Ray från Boden, som trivs utmärkt med sin skicklige förare och husse, ett bland sina bästa lopp och segrade över förra årets svenske mästare i klassen Tjorrry från Kiruna med den duktige löparen Eskil Wallgren på skidorna. I bruksklassen åter blev det stryk för fjolårsmästaren Kim från Boden, som blev slagen av Lord från Kiruna, en säker och god schäfer. I tvåspannklassen blevo tiderna goda och striden om tätplaceringarna hård. Oldboys-

klassen vanns av den gode skidlöparen N. Lindström med segraren i samma klass vid förra årets SM vorstehn Braun från Kiruna.

Arrangemangen fungerade klanderfritt under ledning av Bodenavdelningens ordförande Kurt Sundström. Domare voro Holger Groth, Luleå, Kurt Sundström och Eskil Helm, Boden.

Av resultaten följa här de bästa.

Bruksklasserna C2 och C1a (alla schäfer): 1) Tingshögs Ero (Lord) 1232 VV, äg G. Baudin, fö K. E. Nevanpärä, Luleå, 2.32.45, 2) Kim 11051/47, äg Å. Karlsson, fö Jonas Bergman, I 19, 2.36.27, 3) Nallo, äg Jägarskolan, fö I. Ward, J.S., 2.48.54, 4) Kent, äg Ahv, fö A. Holmgren, Ahv, 2.49.20.

Sportklassen B (alla vorsteh): 1) Ray 11088/46, äg och fö Sven Nordmark, Boden, 2.14.12, 2) Tjorrry 4635 UU, äg Stig Durhán, fö Eskil Wallgren, Kiruna, 2.26.16, 3) Raija 11090/46, äg och fö Eldon Sundberg, Boden, 2.26.20.

Tvåspannklassen C1b (alla schäfer): 1) Petter-Jack, äg I 20, fö Evert Burewald, I 20, 2.49.32, 2) Arméns Kimono-Pullman, äg I 19, fö vpl Johansson, I 19, 2.50.00, 3) Arméns Hobby-Arméns Kanot, äg I 19, fö Åke Mueller, I 19, 2.51.50.

Oldboyklassen A3: 1) Braun, vorsteh, äg och fö Nils Lindström, Kiruna, 1.20.25, 2) Pojken, schäfer, äg och fö Ludv. Wikström, Boden, 1.29.36.

Nybörjarklassen A1: 1) Buster 2277/47, vorsteh, äg T. G. Linné, fö L. Wallström, Boden, 1.19.13, 2) Bosco 10354/48, riesenschn, äg S. O. Andersson, fö G. Säfwe, Boden, 1.22.28, 3) Kim 8469/48, schäfer, äg Ahv, fö T. I. Karlsson, Ahv, 1.25.36, 4) Max 8665/47, schäfer, äg I 19, fö vpl Lindgren I 19, 1.30.25.

Utställningar och bruksprov.

Under förutsättning av centralstyrelsens, Svenska Kennelklubbens och Kungl. Veterinärstyrelsens godkännande komma följande utställningar och bruksprov att anordnas.

Bruksprov.

SBK:s Stockholmsavdelning (appellklass, spår- och rapporthundsgrupperna) 27.3
SBK:s Södertäljeavdelning (alla grupper) 3.4.
SBK:s Stockholmsavdelning (appellklass,

skydds- och sjukvårdshundsgrupperna) 10.4.

SBK:s Hallstahammaravdelningen (appellklass) 10.4.

Västeråskretsens Hemvårnshundar (appellklass) 23.4.

Västeråskretsens Hemvårnshundar (spår- och skyddshundsgrupperna) 24.4.

SBK:s Borlängeavdelning (appellklass, spår- och rapporthundsgrupperna nybörjarklass) 24.4.

SBK:s Göteborgsavdelning (alla grupper) 24.4.

Föreningen Brukshundarna (alla grupper) 8.5.

Västeråskretsens Hemvårnshundar (rapport- och sjukvårdshundsgrupperna) 8.5.

SBK:s Hälsingborgsavdelning (alla grupper) 8.5.

SBK:s Boråsavdelning (alla grupper) 15.5.

SBK:s Uppsalaavdelning (alla grupper) 26.5.

SBK:s Alingsåsavdelning (appellklass, nybörjarklass alla grupper) 12.6.

Utställningar.

Stockholm: 22 maj.

Nyköping: 26 juni.

Örebro: 28 augusti.

Göteborg: 25 september.

Från lokalavdelningarna

FALUN.

SBK:s Faluavdelning höll årsmöte den 22 jan. å Rest. Holmen. Den pigga avdelningen, som ännu inte har mer än två år på nacken, kunde efter ett framgångsrikt år återvälja direktör Jos. Th. Östling som ordförande. Övriga styrelseledamöter: G. Lindsten vice ordf., I. Ekstedt sekr., E. Johansson kassör, G. Persson bitr. sekr. och M. Närlund och R. Fritze. Revisorer: B. Carlsson och B. Thunstedt.

Faluavd. har hunnit hemföra lagseger i triangelmatchen Falun—Borlänge—Ludvika om Eskils vandringspris. Den till februari planerade draghundstävlingen har på grund av snöbrist måst inställas. Klubben redovisar ett betydande antal väl dresserade hundar — och dito hussar.

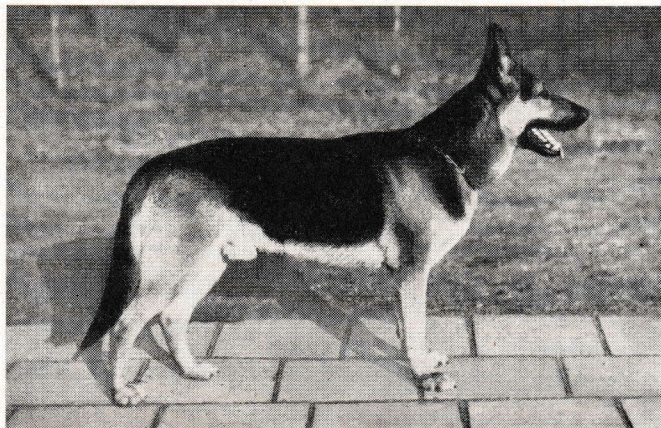
Årsmötet avslutades med supé, dans, lustiga tablåer och jakthistorier berättade av Jos. Th. X:et.

SWÄRDSGÅRDEN KENNEL

Fru Sally Swärd, Sunnerdalsvägen 30, Stockholm, tel 25 01 46. *Pa Bromma.*

Till avelstjänst imp. Cuno v. d. Schweizerwerken, 1 ökl, 1 skl cert., Hp, Karlstad 1947, 1 ökl, 2 skl, 1 bruhkl, Linköping 1948. Godkänd rapporthund.

Stamtavla för Cuno v. d. Schweizerwerken

Carol v. Flühacker	Cuno v. Rattenbach	Moritz v. Oeringen SZ 414760	Hussan v. Haus Schütting SZ 375467 Gundel v. Oeringen SZ 320912
		Baronesse v. Wachau SZ 412197	Wunnibald v. Kannen bäckerld. SZ 380552 Anni v. Wachau SZ 331609
	Blanka v. Wolfisberg	Harras v. Bad 44879	Erlo v. Gretzenbach 35263 Berna v. Oenzberg 30317
		Asta v. d. Rüttimatt 40778	Horst v. Schachengrund 30378 Rhea-(Hohl) 30251
84507	54858		
Helma v. Erlenmoos	Samson v. Löwenfels	Cuno v. Rattenbach 62442	Moritz v. Oeringen SZ 414760 Baronesse v. Wachau SZ 412197
		Balda v. Buchrain 54599	Erlo v. Gretzenbach 35263 Elli v. Buchrain 29379
	Bella v. d. Waldenalp	Arry v. Maiacker 53756	Erlo v. Gretzenbach 35263 Ferra v. Gretelsruh 53248
		Edela v. Moorbrunnen 64639	Faust v. Oberhaan SZ 438605 Diddi v. Adelbusch SZ 400850
89306	72186		

Lösnummerpris 1 krona